

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Humana vita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

identidem intelligendum, quod ubique Christus ipse profitetur hominem imaginem esse invisibilis filii, qui si lux est vera, quæ mentem omnem illustrat, expressissimum habet simulacrum hunc Solem, qui est lux imaginaria illuminans omne corpus. Hinc patiente Christo adversa Luna deficiens, consensum nobis suæ naturæ perspicue commonstravit, nosq; jure optimo diem, qui Soli à Mathematicis adscribitur, eum Domini vocitamus, & ejus cultui sacrum dedicamus, vel hinc ostendentes, non esse cur amplius corporeum Solem, ut olim Gentes, colamus, quasi Regem cœli & dominum, atque moderatorem, posteaquam Sol invisibilis, coæternus Patri & coæqualis, per quem & cœlum & terra condita sunt, sitos in umbra mortis homines illuminavit, estque, ut cum Simeone abfolvam, Amen, quod è gentium oculis tenebras discediat, & electio populo gloriam afferat, nullo unquam tempore defuturam. In aliquot antiquorum numis cernere est humanum caput radiis circumquaque diffusis, cujus inscriptio est, ORIENS. Sive igitur pro Sole, sive pro regione, unde Sol oritur, imago ea recipiatur, utroq; hieroglyphico Christum referre videbitur, de quo Zachar. Propheta: *Ecce vir, ORIENS nomen ejus, qui dominaturus esset super folio suo.* Alter quoque Zachar. antiquum hoc dictum attestaturus: *In quibus nos visuravit, ait, Oriens ex alto, ut eos qui sedent in tenebris & in umbra mortis illuminaret.* Ideoque tam vox, quam imago Orientis, Assertorem nostrum significat, ait Eucherius. Exorientis autem Solis imago altera erat apud Ægyptios sacerdotes, Lotos quippe arbore aquatica, ubi infantem in ea considentem figurassent. Hinc utique vapores illos matutinos, qui à Sole moventur, stricior quadam aura refrigerantes potius quam adurentes intelligi volebant. Cæterum ego significatum hoc, ut exortum lotos indicet, inde sumptum crediderim, quod ea ante Solis emersum implicata folia habeat, quæ quidem ita sensim exsnuantur aperunturque, uti magis ac magis tollitur jubar Solis. Maxime vero panduntur, ubi medium is iter emensus est. Eodem vero decedente, folia ipsa vicissim contrahuntur, complicarique incipiunt ac insinuari, veluti nulli parere velint præterquam numini, quod venerantur, atque ita quibus liceat modis, eo abunte, sese intra claustra cohibeant. Quod, ut Proclus ait, observatum à Magis, ut sacram omnino eam Apollini crederent, effecit.

Dies Domini.

Cap. 6.

Luc. 1.

Matthæol. in Dioscor. c. 109. l. 4.

Hinc Hierarchia & Monarchia à Canonibus duob. luminariis comparatur.

Æo. 1. 11.

Georg. 1. 1.

RESIPISCENS. CAP. VI.

Habet & Aurora suum hieroglyphicum, quod aperire non pigeat. Per eam siquidem vir ostenditur, qui de voraginibus emergens pravorum operum, & erroris cæcitatem derelinquat, & ad justitiam & lucis puritatem evehat, quæ sententia ejusdem est, quem supra citavimus, Eucherius.

CLARITAS. CAP. VII.

A Solis vero claritate, viros omnes insignes, qui vel rebus præclare gestis patriam illustrarunt, sive sublimiori aliqua doctrina mortale genus (quod egregie tu facis) instituerunt, aut vitæ sanctioris exemplo reliquis fuere documento, quo veram possent assequi beatitudinem, LUMINA nuncupare mos est. D. Ambrosius Luminaria, sanctos inquam homines, inter mortales versatos ait. Illi enim veræ participes lucis, eas animas quas erudiebant ab ignorationis tenebris educentes, luminaria non injuria nuncupati sunt. Ita gentes reliquæ viros, qui præclari nominis essent, nomine Luminis appellarunt, ut Latinus Rex apud Maronem queritur, *Lumina tot cecidisse Dicunt.*

IMPERII MAJESTAS SUMMA. CAP. VIII.

A pud eosdem Persas, quos paulo ante nominavimus quorum quidem disciplina recentior omnino fuit, deducta ad res humanas similitudine, Sol eum penes quem summa esset Imperii majestas, indicabat, Solemque in ejus sublimitatis homines signa dare persuasum habebant. Unde etiam apud Maronem:

Ille etiam extincto miseratus Casare Romam Tunc caput obscura nitidum ferrugine texti.
Et ultimo Domitiani tempore corona quædam Iridi similis Solem circumdedit, quæ lumen ejus ac radios obscurabat: quod portendebat, ut Arioli interpretabantur, fore ut is Imperator à Stephano jugularetur.

HUMANA VITA. CAP. IX.

Tantus vero est Soli cum humana vita consensus, ut is claritate sua insignis, vitæ identidem nostræ tranquillitatem: obscurus autem obnubilatusq; rerum nostrarum perturbatione ostendet.

Hinc

A Hinc apud conjectores invenias, quod etiam vester Hippocrates Medicis non otiose observandum præcipit: *Si visus Sol in somniis obscurari, occultareve, aut nusquam apparere, periculum instare ut aegro vitam amittat. Si vero vim alicujus insequentis ipse Sol aufugiat, decubentem in furorem agi præcipit.* Mentis enim lumen eo signo labefactari, inquietari, ac loco exturbari suo. Quæ cum quis imaginatus fuerit, sollicitus admodum est Hippocrates, ut ægroto certa victus ratione obviam eatur. Tantam vero Sol prærogativam in iis, quæ ad nutriendi rationem spectant, habet, ut Physici omnes ex calore & humore nostrum constare incrementum asserant. Nam & Hesiodus posteaquam fluviorum quorundam nomenclaturam absolvit, subjecit mox: hos esse qui mortale genus enutrient, una cum Sole. Interpres addit: *Aqua enim & Sol nutriendi vim habent, eorumque beneficio res aluntur & gliscent.* Inde Cæcilius de flore quodam vivido: *Dum mulcent aure, firmat Sol educat imber.*

ANNUS. CAP. X.

B Apud Aruspices Sol annorum significatum habet, quorum ipse Dominus est. Quodque ad hanc rem facit, Cyri somnium memoratur, scilicet imaginatus per quietem sit, Solem ter manibus apprehendere frustra appetuisse: siquidem convolvebat se Sol, & elapsus abire videbatur; hinc Magi dixerunt, eum triginta annos regnaturum, quo scilicet tempore Saturnus Solem eodem assequitur puncto, unde simul deferri cœperat. Id utcumque interpretatum fuerit, tamen ipsis commentum placuit.

GRÆCI. CAP. XI.

Agyptii vates per Solis imaginem Græcos in prodigiis intelligi tradidere, cujusmodi rei nota est historia. Cum Alexander Macedo Tigrin fluvium superasset, paulo post Luna prima vigilia defecit, deinde sanguinis colore suffuso lumen omne sedare visa est: quod Macedones laborum periculi dirum arbitrabantur, resque ad omnium desperationem processisset, nisi vates Agyptii quorum doctrina omnis per rerum imagines explicabatur, affirmassent, bene sperandum esse, quod Sol Græcorum, Luna Persarum indicium esset: ideoque ruinam stragemque eo ostento illis gentibus portendi, quorum signum laborare visum esset: quod effectus postmodum comprobavit. Interferere autem hieroglyphicis prodigia, somnia & ostenta licet, quia manifesta inter se congruunt germanitate.

PATER, MATER, LIBERI, CAP. XII.

Sed ut ad hieroglyphica nostra redeamus, cum Sol generationis arbiter existat, Luna veluti lac humorem significat ad nutrimentum, liberi vitæ lumen à patre fortiantur, non temere apud Hebræos Josippus puer imaginatus est sopore oppressus se à Sole Lunaque & stellis undecim adorari: nam quod Patrem simul & matrem, & fratres totidem in olim facturos, tunc ostensum, eventu postea comprobatum, cum illi annona præfecto, & maxima quæque negotia Regis in Aegypto administranti, cum nondum eum agnoscerent, procubuerunt.

PRÆGNANTIA. CAP. XIII.

Sed quod ad partus attinet, manifestissimo hieroglyphico id Agyptii figurare consueverunt, apud quod bipartitus Solis orbis, in media cujus scissura Stella imposita esset, humanum fœtum in prægnantis mulieris utero significabat: non ea tantum de causa, quod uterum in corpore medio situm solari corpori ob rotunditatem æquipararent, sed quia Sol conceptus omnes irradiatione sua vivificat: à quo vitalis virtus præcipue demanat, quod quidem Aristoteles Physicæ Auscultationis secundo affirmat: gigni hominem ex homine & Sole profectus. Veluti vero Stella lumen à Sole mutuatur, ita fœtus in utero alimentum à matre consequitur. Neque hujus eruditionis imperitus Lucretius, cum Epicurum illum suum mortalibus vitæ tranquillæ intia dedisse conaretur ostendere, mortales reliquos Stellas dixit, Epicurum vero Solem appellavit, his versibus:

*Ipse Epicurus obit decurso lumine vitæ,
Qui genus humanum ingenio superavit, & omnes
Præfixit stellas exortus uti atherius Sol.*

Aaaa 3

At